

Ministeriet for Børn og Undervisning
December 2012

Sagsnr.: 011.94N.351

Høringsnotat til

Forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om folkeskolen
(Etablering af en Europaskole)

I. Indledning

Lovforslaget har i perioden fra den 13. november til den 4. december 2012 været i høring hos 45 myndigheder og organisationer m.v. Lovforslaget er også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 24 høringssvar, hvoraf de 13 svar har bemærkninger til lovforslaget. En liste med angivelse af, hvem der har afgivet bemærkninger, er vedlagt.

Ministeriet for Børn og Undervisning vurderer, at de indkomne høringssvar giver anledning til:

- En præcisering i lovforslagets almindelige bemærkninger omkring optagelseskriterierne.
- En præcisering i lovforslagets almindelige bemærkninger omkring vejledningsindsatsen.

II. Væsentlige bemærkninger til lovforslaget

1. Generelle bemærkninger

Der er bred tilslutning til lovforslagets intention om etablering af en Europaskole i Danmark.

2. Bemærkninger til elementer af lovforslaget

2.1. Optagelseskriterier

Københavns Kommune bemærker, at fastsættelsen af optagelseskriterier til Europaskolen vil tage udgangspunkt i de politisk vedtagne optagelsesprincipper for Europaskolen, der er tiltrådt af Borgerrepræsentationen den 23. august 2012.

Danske Erhvervsskoler finder det bekymrende, at det efter lovforslaget er overladt til Københavns Kommune at fastsætte kriterierne for optagelse på Europaskolen, herunder på gymnasiedelen. Danske Erhvervsskoler betoner, at optagelse på gymnasiedelen altid bør foretages i overensstemmelse med formålet med etableringen af Europaskolen, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 1.2, og foreslår, at Københavns Kommune bliver forpligtet til at fastsætte optagelseskriterierne, så pladserne på skolen ikke kan tildeles danske ansøgere, som i kraft af familiens beskæftigelse ikke kan eftervise et særligt behov for at gå på en international skole. Alternativt er der en risiko for, at Europaskolen udvikler sig som et mere ordinært og evt. attraktivt tilbud om gymnasieuddannelse i København.

Danmarks Lærerforening finder det ikke hensigtsmæssigt, at Københavns Kommune på grundskoleområdet skal kunne fastlægge optagelseskriterierne baseret på objektive og pædagogiske, herunder faglige kriterier. Foreningen finder, at kriterierne i kategori 3 for grundskolen skal være, at udenlandske børn, hvis forældre arbejder i internationale firmaer, bør prioriteres, og hvis der er flere pladser, at der så er lige adgang for alle andre elever.

Ministeriets bemærkninger:

I Europaskolesystemet opereres med tre elevkategorier. Kategori 1-elever er garanteret plads. Omfattet heraf er børn, hvis forældre arbejder i en EU-institution, herunder Det Europæiske Miljøagentur, samt børn af forældre, der ansættes på skolen, og som er rekrutteret fra udlandet for at kunne undervise på skolen. Kategori 2 omfatter elever, hvor forældrenes ansættelsessted betaler skolegangen. Da Europaskolen i København ikke er en privatskole, men oprettes i offentligt regi, er denne kategori ikke aktuel i København. Kategori 3 omfatter de resterende elever, som forventes at udgøre den antalmæssigt største gruppe. Efter punkt 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger vil det være op til Københavns Kommune at fastlægge optagelsesproceduren for børn i denne kategori. Det er herved forudsat, at kategorien bl.a. vil omfatte børn fra det storkøbenhavnske område, men kategorien er ikke forbeholdt børn fra Københavnsområdet. Optagelsesproceduren vil skulle ske ud fra objektive og pædagogiske, herunder faglige, kriterier.

Som det fremgår af punkt 1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er selve formålet med etablering af en Europaskole i København at følge op på regeringsgrundlaget med hensyn til tiltrækning af udenlandske virksomheder og højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet. Københavns Kommune har i deres ansøgning herom også givet udtryk for, at en Europaskole vil være et værdifuldt aktiv for at fastholde og tiltrække internationale virksomheder, organisationer, investeringer og kvalificeret arbejdskraft og dermed understøtte økonomisk vækst og udvikling i hele hovedstadsregionen. Optagelseskriterierne for kategori 3-eleverne forudsættes derfor også fastsat, så de kan understøtte disse formål og intentioner med etablering af Europaskolen.

Høringssvarene har givet anledning til en præcisering i lovforslagets almindelige bemærkninger, så det er tydeliggjort, at optagelsesproceduren for elever i kategori 3 også skal afspejle formålet med etableringen af en Europaskole.

2.2. Udbudstilskud

Københavns Kommune anbefaler, at Europaskolen, i lighed med skoler der udbyder International Baccalaureate (IB), skal tildeles et særligt tilskud fra Ministeriet for Børn og Undervisning til de særlige udgifter, der er i forbindelse med driften af gymnasiedelen af Europaskolen.

Ministeriets bemærkninger:

IB er en privat, toårig international, gymnasial ungdomsuddannelse, der i Danmark udbydes på en række offentlige og private gymnasier. Det er politisk valgt, at der ydes et særligt tilskud til gymnasiernes aktiviteter med IB.

Ministeriet for Børn og Undervisning og Københavns Kommune har i forbindelse med indgivelse af ansøgningen til Europaskolernes Øverste Råd om etablering af en Europaskole i København haft en fælles forståelse om de økonomiske rammer for etableringen af Europaskolen, jf. punkt 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger, og lovforslagets punkt 3 om de økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner.

Det er således Københavns Kommune, der afholder alle udgifter i forbindelse med Europaskolens grundskoledel inden for kommunens eksisterende økonomiske rammer, og Københavns Kommune der forestår alle forpligtelser i forbindelse med tilvejebringelse og vedligeholdelse af kapacitet til Euro-

paskolen for såvel grundskole- som gymnasiedelen. Staten vil, under forudsætning af, at der tilvejebringes bevillingsmæssig hjemmel, yde et taxametertilskud til driften af gymnasiedelen af Europaskolen (de sidste tre årgange). Taxametertilskuddet følger som udgangspunkt taxameter på linje med elever i det almene gymnasium (stx-uddannelsen) og gives alene til elever, hvortil skolen ikke i forvejen modtager anden finansiering, herunder tilskud fra EU.

Ministeriet for Børn og Undervisning finder ikke grundlag for at ændre de økonomiske rammer i forhold til den fælles forståelse i forbindelse med ansøgningen til Europaskolernes Øverste Råd. Bemærkningen giver derfor ikke anledning til ændring af lovforslaget.

2.3. Læreransættelse

Gymnasieskolernes Lærereforening forudsætter, at lærere, der skal undervise på Europaskolen svarende til gymnasialt niveau, er omfattet af GL's overenskomst på området, og i øvrigt skal honorere gældende faglige og pædagogiske kompetencekrav til lærere i de gymnasiale uddannelser.

Ministeriets bemærkninger:

Det fremgår af punkt 2.1.2. til lovforslagets almindelige bemærkninger, at lærerne på Europaskolen ansættes af Københavns Kommune på nationale, overenskomstmæssige vilkår. Det vil bero på de til enhver tid gældende overenskomster, hvilke løn- og ansættelsesvilkår lærerne, der underviser på Europaskolens gymnasiedel (de sidste tre klassetrin), vil være omfattet af.

Lærerne på Europaskolen vil skulle honorere de faglige og pædagogiske kompetencekrav, som Europascolesystemet til enhver tid måtte stille.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

2.4. Mellemmkommunal udligning

Danmarks Lærereforening foreslår, at der sker ændring ved betalingen for ikke EU-ansattes børn (de såkaldte kategori 3 elever), der ikke er bosiddende i Københavns Kommune. Foreningen finder, at det bør være den almindelige mellemkommunale afregning i forbindelse med frit skolevalg, der bør gælde. Foreningen finder det ikke rimeligt, at Københavns Kommune skal kunne fastlægge et højt ressourceforbrug på Europaskolen, som de så efterfølgende kan kræve fuld dækning for hos elevernes bopælskommuner.

Private Gymnasier og Studenterkurser bemærker, at der i alle de eksisterende tilskudsregler altid har skullet være en sammenhæng mellem de offentlige og private institutioner. Af konkurrencemæssige hensyn – og for ikke at stille eksisterende skoler urimelig dårligt – anbefaler foreningen, at der eksempelvis i § 58, stk. 5, sættes et loft over udgifterne, så skolen kun kan opnå et tilskud, der svarer til, hvad eksempelvis andre internationale skoler kan opnå i tilskud.

Ministeriets bemærkninger:

Efter forslaget til nyaffattelse af § 58 (lovforslagets § 1, nr. 3), skal bopælskommunen betale den faktiske udgift forbundet med elevens undervisning på Europaskolen på de første ti klassetrin. Det gælder dog ikke elever, hvortil Københavns Kommune modtager tilskud fra EU. Denne udligningsordning afviger, jf. punkt 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, fra den almindelige mellemkommunale

afregning for elever, der i kraft af det frie skolevalg, jf. folkeskolelovens § 36, stk. 3 og 4, er optaget i en folkeskole i en anden kommune end bopælskommunen. Udgangspunktet i den almindelige mellemkommunale afregning ved frit skolevalg er således, at bopælskommunens betaling til skolekommunen, hvis andet ikke aftales mellem kommunerne, udgør bopælskommunens gennemsnitlige udgift pr. folkeskoleelev, dog højst et beløb svarende til skolekommunens tilsvarende udgift.

Forslaget om mellemkommunal udligning med den faktiske udgift forbundet med elevens undervisning er baseret på, at udgifterne pr. elev på en Europaskole forventes at blive højere end udgifterne pr. elev i folkeskolen i Danmark. Da Europaskoleeleverne bl.a. forudsættes at komme fra det storkøbenhavnske område, har ministeriet fundet det hensigtsmæssigt med en betalingsforpligtelse for elevens bopælskommune, så Københavns Kommune får dækning for de faktiske udgifter i forbindelse med elevens undervisning. Det forventes, at Københavns Kommune vil drøfte udgiftsniveauet med de typiske bopælskommuner.

Som det fremgår af punkt 3 i lovforslaget om forslaget økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner, er det hensigten, at eleverne på Europaskolens gymnasiedel (de sidste tre årgange) skal udløse taxametertilskud på linje med elever i det almene gymnasium (stx-uddannelsen). Det er ministeriets vurdering, at gymnasiedelen af Europaskolen herved er tilskudsmæssigt ligestillet med de eksisterende statsligt selvejende gymnasier og Sankt Annæ Gymnasium, for så vidt angår de elever, der ikke i forvejen udløser tilskud fra EU. Ministeriet for Børn og Undervisning finder derfor ikke, at der er behov for at indsætte særlige bestemmelser herom. For så vidt angår tilskud til børn af EU-ansatte, så fastsættes tilskuddets størrelse i regi af Europa-Kommissionen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

2.5. Etablering af interne kontroller

Rigsrevisionen forudsætter, at der etableres de fornødne interne kontroller til sikring af, at der kun udbetales tilskud til institutioner, der er berettiget hertil, og at der kan aflægges et rigtigt regnskab for tilskudsordningen.

Ministeriets bemærkninger:

Europaskolen bliver ikke en selvejende institution under Ministeriet for Børn og Undervisning, som skal aflægge regnskab i henhold til ministeriets regnskabsbekendtgørelser. Der bliver dog tale om en institution, der organisatorisk er tilknyttet Sankt Annæ Gymnasium under Københavns Kommune, som også er tilskudsmodtager. Sankt Annæ Gymnasiums Europaskole skal derfor med hensyn til dokumentation i forbindelse med udbetaling af tilskud følge tilsvarende regler som gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium gør i dag.

Sankt Annæ Gymnasium vil derfor skulle indberette Europaskoleaktiviteten på samme måde, som Sankt Annæ Gymnasium indberetter deres øvrige aktivitet til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, til nr. 1.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

2.6. Vejledningsindsatsen

Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejlederforeninger finder, at det i loven bør præciseres, hvorledes vejledningsindsatsen i forhold til de elever, der ikke taler dansk, skal organiseres og sikres, og hvem der skal forestå den.

Danmarks Vejlederforening forventer, at vejledningsforpligtelserne og samarbejdet med andre instanser er de samme som i det øvrige gymnasiale system.

Ministeriets bemærkninger:

Europaskolen vil som udgangspunkt være omfattet af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 671 af 21. juni 2010. Europaskolen vil således have de samme forpligtelser i forhold til eleverne, som grundskoler og gymnasieskoler har overfor elever på tilsvarende klassetrin. Det indebærer bl.a., at der skal udarbejdes en uddannelsesplan for elever ved udgangen af grundskolens 9. klasse.

Vejledningsforpligtelsen gælder også unge, der ikke taler dansk, dog med de særlige forbehold, som er en følge af skolens særlige karakter.

Grundskolens elever vil vejledningsmæssigt høre under Ungdommens Uddannelsesvejledning, mens gymnasiedelen hører under Studievalg.

Bemærkningerne har givet anledning til en præcisering i lovforslagets almindelige bemærkninger omkring vejledningsindsatsen.

2.7. Handicapkomenserende foranstaltninger

Danske Handicaporganisationer opfordrer til, at det sikres, at kommende elever på Europaskolen får de bedste forudsætninger for at deltage i undervisningen, og at handicap ikke bliver en hindring herfor. Foreningen håber, at elever med handicap fremover sikres ret til at medbringe deres handicapkomenserende foranstaltninger på studieture i udlandet.

Ministeriets bemærkninger:

Med lovforslaget søges kommende Europaskoleelever med handicap sidestillet med danske folkeskole- og gymnasieelever med handicap.

Bemærkningen giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

2.8. Forsøg i folkeskolen/Internationale grundskoletilbud

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) ser positivt på lovforslaget, men finder ikke, at initiativet imødekommer, at der uden for København kan være behov for skoler, der underviser på andet sprog end dansk for at imødekomme et behov hos arbejdstagere med udenlandsk baggrund på virksomheder, der er placeret uden for de større byer. DA foreslår derfor, at der etableres forsøg i folkeskolen med særlige tilbud til udenlandske arbejdstageres børn.

Dansk Industri (DI) finder det værdifuldt, at der parallelt med lovforslaget bliver fremsat et lovforslag om internationale grundskoler i kommunalt regi. Der er behov for, at også internationale virksomheder

i mindre byer skal kunne tilbyde gode vilkår for nye udenlandske medarbejdere. Derfor skal kommunerne have mulighed for at oprette internationale grundskoletilbud.

Ministeriets bemærkninger:

DI's ønske om mulighed for internationale grundskoler i kommunalt regi søges imødekommet i opfølgningen på regeringens udspil til et fagligt løft af folkeskolen ("Gør en god skole bedre"). Kommunale internationale grundskoletilbud vil ligeledes kunne rumme udenlandske arbejdstageres børn og imødekomme behovet for internationale skolepladser uden for København, jf. DA's forslag.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

2.9. Flere Europaskoler

Danmarks Vejlederforening finder, at det ville være godt med flere Europaskoler end blot en enkelt. Dels for at sikre en geografisk spredning, dels for at få forskellige erfaringer.

Gymnasieskolernes Rektorforening finder det vigtigt, at der følges op på, hvad etableringen af en Europaskole af type II vil få for søgningen til IB. Opfølgningen er særlig vigtig, hvis man på sigt påtænker at etablere flere Europaskoler af type II og III.

Ministeriets bemærkninger:

Lovforslaget er baseret på en konkret ansøgning fra Københavns Kommune om at etablere en Europaskole i tilknytning til Sankt Annæ Gymnasium. Da der i gældende lovgivning (lov om almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 880 af 8. august 2011) (AGV-loven) er bestemmelser, hvorefter ministeren kan tillade, at Københavns Kommune driver gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium, var det naturligt at gøre brug af AGV-loven som grundlag for lovgivningen herom.

Ministeriet for Børn og Undervisning vil i første række vurdere bæredygtigheden af ét udbud på området. Ved fremtidigt ønske om flere udbud, må den lovgivningsmæssige forankring overvejes.

Ministeriet har noteret sig det af Gymnasieskolernes Rektorforenings anførte om vigtigheden af en opfølgning på, hvordan etableringen af en Europaskole vil påvirke optaget på IB. Det bemærkes dog samtidig, at en sådan eventuel opfølgning i givet fald først vil kunne finde sted efter, at Europaskolen "når gymnasieniveau". Den første "1.g-klasse" forventes, jf. Københavns Kommunes indfasningsplan, først i 2023.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.